

ÜNİTE 6

EŞYA HUKUKU ve MÜLKİYET HAKKI

KONUSU

KAPSAMI

TÜRLERİ

- SAHİBİNE EN GENİŞ YETKİLER VEREN BİR AYNİ HAKTIR.
- AYNİ HAK: *maddi mallar* üzerinde **mutlak haklar**.
- Mutlak Hak: Herkese karşı ileri sürülebilen, hak sahibine en geniş yetkiler veren haklar.

MÜLKİYET HAKKI

KLASİK(LİBERAL)

MARKSİST(KOLEKTİVİST)

MODERN (KARMA)

MÜLKİYETLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

EŞYA HUKUKU

- *Eşya hukuku*, kişilerin eşya üzerindeki hâkimiyetlerini inceler. Eşya üzerinde doğrudan doğruya hâkimiyet sağlayan ve herkese karşı ileri sürülebilir haklara *aynî haklar* denir. Aynî haklar, mutlak haklardır, yani herkese karşı ileri sürülebilen ve herkes tarafından ihlâl edilebilen haklardır.
  - Bir kimsenin bir eşya üzerindeki hâkimiyetinin, üçüncü kişilerce bilinmesi, taşınır mallarda zilyetlik ile taşınmazlarda tapu sicili ile sağlanmıştır. Eşya hukuku bu sebeple ayni hakları, zilyetlik ve tapu sicilini düzenler.
-

MAL

Kullanışlarına göre

- * Tüketim malı
- * Üretim malı

Kullanış sürelerine göre

- * Dayanıklı mal
- * Dayanıksız mal

Emek durumuna göre

- * Serbest mal
- * Ekonomik mal

MÜLKİYET HAKKI

- Yararlanma, kullanma, bulunma yetkisi verir.

SINIRLI AYNİ HAKLAR

- İRTİFAK HAKLAR
- TAŞINMAZ YÜKÜ
- REHİN HAKKI

AYNİ HAKLARIN TÜRLERİ

- Sınırlı ayni haklar hak sahibine, mülkiyet hakkının verdiği yetkilerden birisini veya ikisini sağlayan haklardır.
- Bu haklar *irtifak hakkı, rehin hakkı, taşınmaz yüküdür.*

Sınırlı Aynî Haklar

MÜLKİYET HAKKI

İRTİFAK HAKLARI

İNTİFA HAKKI
OTURMA HAKKI
ÜST HAKKI
KAYNAK HAKKI
DİĞER

TAŞINMAZ YÜKÜ

REHİN HAKKI

AYNİ HAKLAR

MUTLAKLIK İLKESİ

BÖLÜNMEZLİK İLKESİ

MUAYYENLİK (BELİRLİLİK
İLKESİ)

ALENİYET İLKESİ

SINIRLI SAYIDALIK

ZAMANAŞIMI VE HAK DÜŞÜRÜCÜ
SÜREYET TABİ OLMAMA

DEVREDİLEBİLİR OLMA

AYNI HAKLARA EGEMEN OLAN İLKELER

EŞYA

MADDİ OLMA

İKTİSADİ DEĞERİ BULUNMAK

HAKİMİYET KURULMAYA ELVERİŞLİ
OLMAK

İNSAN VÜCUDUNA İLİŞKİN OLMAMA

SINIRLANABİLİR OLMA

EŞYA KAVRAMI

TAŞINMAZ

TAŞINIR

EŞYA TÜRLERİ

ASIL EŞYA

BÜTÜNLEYİCİ
PARÇA

EKLENTİ

MÜLKİYET HAKKINN KAPSAMI

Eşya Türleri:

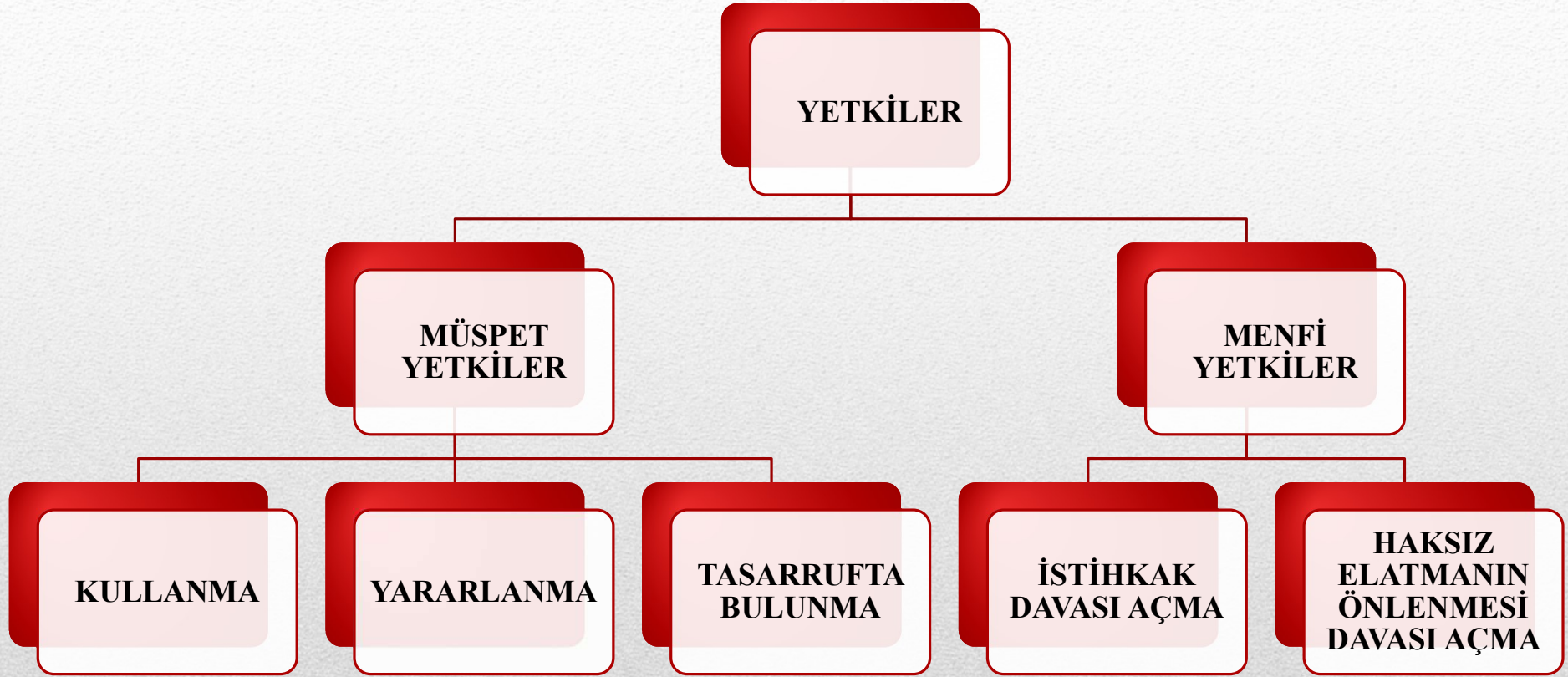
Misli Eşya, Gayrimisli Eşya

- Taşınırılar bakımından uygulanır. *Misli eşya*, sayı, tartı, ölçü ile belirlenebilen eşyadır.
  - Bu eşyanın yerini aynı cinste başka bir eşya alabilir. Sayı, tartı, ölçü ile değil, ferden belirlenmesi gereken eşyaya *gayrimisli eşya* denir. Taşınmazlar, her zaman misli olmayan eşyadır.
  - Gayri misli eşya tek başına mülkiyet hakkına konu olur. Misli eşya yığın olarak mülkiyete konu olur.
-

Diğer Eşya Türleri

- BASİT EŞYA- BİLEŞİK EŞYA- EŞYA BİRLİĞİ
  - TÜKETİLEBİLEN EŞYA – TÜKETİLEMİYEN EŞYA
  - BÖLÜNEBİLEN EŞYA– BÖLÜNEMİYEN EŞYA
  - SAHİPLİ EŞYA– SAHİPSİZ EŞYA
  - KAMU MALLARI– ÖZEL MALLAR
-

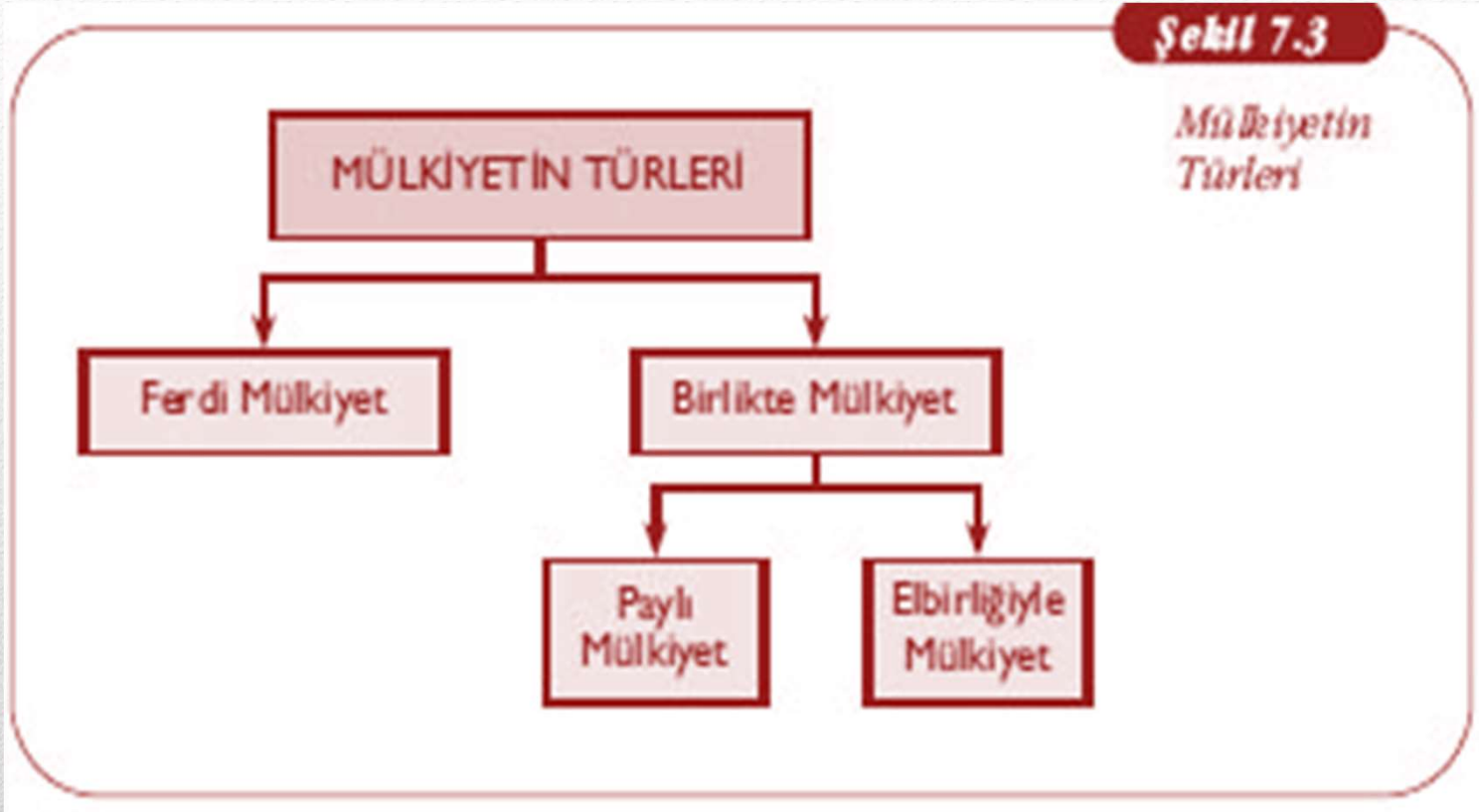
MÜLKİYET HAKKINDAN DOĞLAN YETKİLER

- 1. TOPLUM YARARINA UYGUNLUK
- 2. HUKUK DÜZENİNİN SINIRLARI İÇİNDELİK
- 3. KOMUŞULUK HUKUKUNDAN DOĞAN ÖDEVLER
- 4. PVSK, İMAR KANUNU GİBİ ÖZEL KANUNLARDAN DOĞAN SINIRLAMALAR

MÜLKİYET HAKKINDAN DOĞAN ÖDEVLER

- Eđer eşyaya tek bir kişi mâlik ise, *müstakil mülkiyet*, birden fazla kişi mâlik ise, *birlikte mülkiyet* oluşur.
- Eđer birlikte mâlikler, belli paylarla mala mâlik iseler, *paylı mülkiyet*, belli paylar olmaksızın ortaklık şeklinde mâlik iseler, *elbirliği mülkiyeti* oluşur.

Mülkiyet Hakkı

MÜLKİYET HAKKI

TAŞINMAZ
MÜLKİYETİNİN
KAZANILMASI

TAŞINIR
MÜLKİYETİNİN
KAZANILMASI

MÜLKİYET HAKKININ KAZANILMASI

ASLEN KAZANMA

İŞGAL

YENİ ARAZİ
OLUŞUMU

ARAZİ
KAYMASI

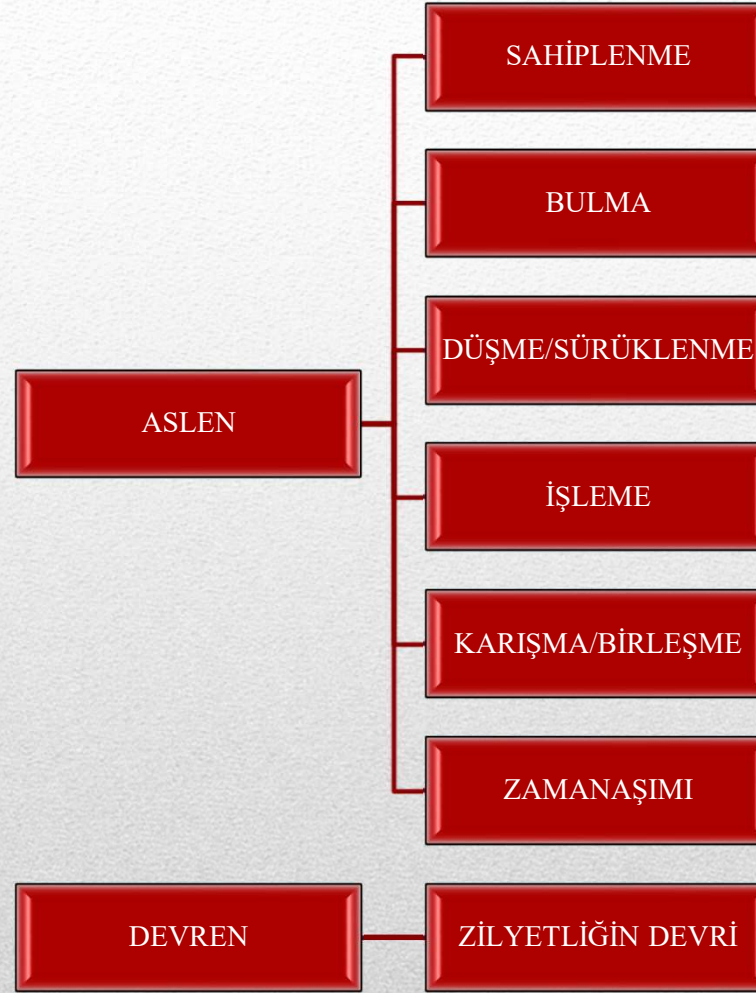
KAZANDIRICI
ZAMANAŞIMI

DEVREN KAZANMA

RESMİ ŞEKİL
+
TAPU SİCİLİNE
TESCİL

TAŞINMAZ MÜLKİYETİNİN KAZANILMASI

TAŞINIR MÜLKİYETİNİN KAZANILMASI

- Bir Őey üzerinde kendi iradesi ile fiili hâkimiyeti bulunan kimse o Őeyin zilyedidir.
- Mülkiyet hakkı, kiŐiye eşya üzerinde hukukî bir hâkimiyet sağlarken, *zilyetlik* eşya üzerinde fiilî bir hâkimiyet sağlamaktadır.
- Zilyetlik, taşınır eşya üzerinde aleniyeti sağlar. Malın zilyedinin, ileri sürdüğü hakların sahibi olduğu yolunda bir karine söz konusudur.
- Üçüncü Őahsın mala malik olmayan zilyetten iyiniyetle mal iktisabında aynî hakkı bazı istisnalar dışında korunur.
- Taşınır eşya üzerinde mülkiyetin nakli veya diğer sınırlı ayni hakların tesisi, zilyetliğin nakli ile mümkündür.

ZİLYETLİK